

ОБҐРУНТУВАННЯ

щодо схвалення та оприлюднення на офіційному вебсайті НКРЕКП проєкту постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу»

Відповідно до положень частини третьої статті 6 Закону України «Про ринок електричної енергії», до повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор), на ринку електричної енергії належать, зокрема, затвердження кодексу систем розподілу.

27.07.2023 набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення та зеленої трансформації енергетичної системи України» № 3220-ІХ, яким, серед іншого, змінено вимоги статті 49 Закону України «Про ринок електричної енергії» (далі – Закону), якими суттєво трансформовано механізми створення та функціонування малих систем розподілу, розширено права та можливості індустріальних парків на створення малих систем розподілу, розширено перелік об'єктів, на яких може бути створено малу систему розподілу, створено механізми захисту прав майбутніх користувачів МСР тощо.

З метою реалізації зазначених положень Закону НКРЕКП розроблено проєкт змін до Кодексу систем розподілу, якими пропонується актуалізувати та/або визначити:

- перелік документів, які мають надавати до ОСР/ОСП замовники послуги з приєднання МСР;

- критерії класифікації майбутніх МСР;

- порядок надання операторами МСР послуг з приєднань електроустановок майбутніх користувачів до електричних мереж МСР;

- перелік інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню оператором МСР на власному вебсайті;

- порядок функціонування МСР (актуалізовано права, повноваження, відповідальність операторів МСР);

- реалізовано механізм захисту користувачів МСР від можливих неправомірних дій операторів МСР тощо.

Вказаний Проєкт постанови має ознаки регуляторного акта, у зв'язку з чим, згідно із статтею 15 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», він має бути оприлюднений на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Враховуючи зазначене, Департамент із регулювання відносин у сфері енергетики пропонує:

1. Схвалити проєкт постанови НКРЕКП «Про затвердження Змін до Кодексу систем розподілу»;

2. Оприлюднити зазначений проєкт постанови на офіційному вебсайті НКРЕКП з метою одержання зауважень і пропозицій.

Директор Департаменту із регулювання відносин у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про затвердження Змін до
Кодексу систем розподілу

Відповідно до законів України «Про ринок електричної енергії» та «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Затвердити Зміни до Кодексу систем розподілу, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 14 березня 2018 року № 310, що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її оприлюднення на офіційному вебсайті Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Постанова Національної комісії,
що здійснює державне
регулювання у сферах енергетики
та комунальних послуг

№ _____

Зміни до Кодексу систем розподілу

1. У пункті 2.1 розділу II:

1) в абзаці двадцять п'ятому слова «або керуюча компанія» замінити знаками та словами «, керуюча компанія або інший суб'єкт індустріального парку, якщо це передбачено договором про створення та функціонування індустріального парку,»;

2) в абзаці двадцять сьомому слова та абревіатуру «цьому Кодексу з подальшим їх внесенням до реєстру МСР» замінити словами та знаками «закону»;

3) абзац тридцять четвертий викласти у такій редакції:

«мала система розподілу (далі – МСР) – система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикачів від точки приєднання до мереж оператора системи розподілу або оператора системи передачі до точок приєднання електроустановок користувачів, розташованих на обмеженій території об'єктів та/або земельних ділянок, які є власністю оператора малої системи розподілу і використовуються для розподілу електричної енергії користувачам, що відповідають вимогам, визначеним законом;»;

4) абзац сорок дев'ятий викласти у такій редакції:

«оператор малої системи розподілу (далі – ОМСР) – суб'єкт господарювання, що відповідає за безпечну, надійну та ефективну експлуатацію, технічне обслуговування малої системи розподілу і забезпечення спроможності малої системи розподілу щодо задоволення об'єктованого попиту на розподіл електричної енергії її користувачам з урахуванням вимог щодо охорони навколишнього природного середовища та забезпечення енергоефективності;»;

5) після абзацу шістдесятого доповнити новим абзацом шістдесят першим такого змісту:

«суміжні індустріальні парки – індустріальні парки, розташовані на земельних ділянках, які мають спільні межі або розділені земельними ділянками, на яких розташовано або передбачається розташувати відповідно до містобудівної документації виключно об'єкти інженерно-транспортної інфраструктури, на яких має намір створюватися одна мала система розподілу,

оператор якої є одночасно суб'єктом (ініціатором створення, керуючою компанією або іншим суб'єктом) кожного такого індустріального парку;».

У зв'язку з цим абзаци шістдесят перший – сімдесят перший вважати відповідно шістдесят другим – сімдесят другим.

2. У розділу IV:

1) абзаци двадцять третій – двадцять шостий пункту 4.4.2 глави 4.4 замінити чотирма новими абзацами такого змісту:

«У разі наміру приєднання індустріального парку, створеного відповідно до вимог законодавства, або МСР замовником послуги з приєднання індустріального парку, або замовником послуги з приєднання МСР додатково до заяви додаються:

1) копія витягу з Реєстру індустріальних (промислових) парків або інформація про рішення Кабінету Міністрів України про включення індустріального парку (суміжних індустріальних парків) до Реєстру індустріальних (промислових) парків (для замовників послуги з приєднання МСР, створеного на території індустріального парку (суміжних індустріальних парків));

2) копія договору про створення та функціонування індустріального парку (якщо замовником послуги з приєднання індустріального парку або МСР є керуюча компанія індустріального парку). Для суміжних індустріальних парків копії договорів про створення та функціонування індустріального парку надається для кожного такого індустріального парку;

3) копія договору про здійснення господарської діяльності в межах індустріального парку, якщо замовником послуги з приєднання індустріального парку або МСР на території індустріального парку (суміжних індустріальних парків) є інший суб'єкт індустріального парку;

4) графічні матеріали (довільної форми) із позначенням обмеженої території об'єкту, на якій має намір створитися МСР).».

У зв'язку з цим абзаци двадцять сьомий – тридцятий вважати відповідно абзацами двадцять восьмим – тридцять першим;

2) пункти 4.9.1 – 4.9.8 глави 4.9 викласти у такій редакції:

«4.9.1. Замовник послуги з приєднання МСР до мереж ОСП/ОСР або ОМСР надає фізичним особам-підприємцям або юридичним особам, які мають намір стати користувачами МСР, послугу з приєднання на підставі договору про приєднання електроустановок користувача МСР до електричних мереж МСР, який розробляється ОМСР та/або замовником послуги з приєднання МСР з урахуванням вимог цього Кодексу, є публічним договором приєднання та укладається з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного кодексу України.

Умови договору про приєднання електроустановок користувача МСР до електричних мереж МСР мають містити:

основні технічні характеристики приєднання;

точку забезпечення потужності;

точку приєднання;

комерційні пропозиції з визначеною вартістю надання послуги з приєднання, яка не може перевищувати величину плати за приєднання, розраховану відповідно до Методики (порядку) формування плати за приєднання із застосуванням ставок плати за нестандартне приєднання потужності та ставок плати за створення електричних мереж лінійної частини, встановлених Регулятором для ОСР, який є власником найбільшої (за кількістю умовних одиниць енергетичного обладнання) системи розподілу електричної енергії на території області (міст Києва та Севастополя, Автономної Республіки Крим), перелік яких розміщено на офіційному вебсайті Регулятора, з урахуванням класу напруги точки приєднання;

порядок розрахунків;

строки надання ОМСР, замовником послуги з приєднання МСР, послуги з приєднання електроустановок до електричних мереж МСР;

права, обов'язки та відповідальність сторін;

порядок вирішення спорів;

строк договору;

реквізити сторін.

До електричних мереж МСР можуть бути приєднані електроустановки фізичних осіб-підприємців або юридичних осіб, які мають намір стати користувачами МСР:

ініціатора створення, керуючої компанії, учасників та інших суб'єктів такого індустріального парку, електроустановки яких розташовані на території такого індустріального парку (для МСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків);

виробників електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та операторів установок зберігання енергії, електроустановки яких розташовані на території земельних ділянок індустріальних парків або за їх межами (для МСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків);

електроустановки яких розташовані на території земельних ділянок МСР або обмеженій території об'єктів (для МСР на території об'єктів та/або земельних ділянок, на яких не створено індустріальний парк або суміжні індустріальні парки).

Заборонено приєднувати електроустановки користувачів МСР, які розташовані на території МСР, до електричних мереж ОСР, а також виробників електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та операторів установок зберігання енергії, які розташовані на території земельних ділянок індустріальних парків або за їх межами, від електричних мереж МСР та електричних мереж ОСР/ОСП.

4.9.2. ОМСР та/або замовник послуги з приєднання МСР мають право надавати фізичним особам-підприємцям або юридичним особам, які мають намір стати користувачами МСР, послугу з приєднання в межах величини замовленої потужності до приєднання МСР та/або в межах величини дозволеної до використання потужності МСР відповідно.

4.9.3. При отриманні неповного комплекту документів або неналежно оформлених документів, направлених поштовим відправленням (або в електронному вигляді), замовник послуги з приєднання МСР приймає всі отримані документи, вносить відповідну інформацію до реєстру заяв та протягом 5 робочих днів, починаючи з наступного робочого дня від дня реєстрації заяви про приєднання, інформує замовника у спосіб, указаний ним у заяві, про наявність зауважень щодо повноти та належного оформлення документів з їх обґрунтуванням.

4.9.4. Технічні умови на приєднання надаються ОМСР та/або замовником послуги з приєднання МСР фізичній особі-підприємцю або юридичній особі, що має намір стати користувачем МСР, безоплатно протягом 20 робочих днів з наступного робочого дня від дня реєстрації заяви та повного пакета документів, передбачених цим Кодексом, у зазначений у заяві про приєднання спосіб обміну інформацією.

4.9.5. ОМСР та/або замовник послуги з приєднання МСР мають забезпечити включення до технічних умов вимог ОСП/ОСР (за їх наявності), до електричних мереж яких приєднана МСР, у частині забезпечення категорії надійності постачання електричної енергії електроустановок, що приєднуються до МСР, величини замовленої до приєднання потужності, влаштування вузла комерційного обліку та систем протиаварійної автоматики.

Забороняється приєднувати електроустановки користувачів до електричних мереж МСР без виконання технічних умов, що включають вимоги ОСП/ОСР (за їх наявності), до електричних мереж яких приєднана МСР.

4.9.6. ОСП/ОСР, до електричних мереж яких приєднана МСР, протягом 10 робочих днів від дня звернення ОМСР та/або замовника послуги з приєднання МСР, мають надати вимоги, які включаються ОМСР та/або замовником послуги з приєднання МСР до технічних умов на приєднання.

ОСП/ОСР, до електричних мереж яких приєднана МСР, погоджують технічні умови на приєднання у частині потужності, замовленої до приєднання, схеми приєднання електроустановок користувачів МСР, та у частині недопущення приєднання їх електроустановок від електричних мереж МСР та електричних мереж ОСР/ОСП, а також здійснення транзиту електричної енергії територією МСР за межі МСР.

Технічні умови на приєднання є чинними виключно після погодження ОСП/ОСР, до електричних мереж яких приєднана МСР.

4.9.7. Вартість послуги з приєднання електроустановок фізичних осіб-підприємців або юридичних осіб, які мають намір стати користувачами МСР, визначається сторонами у договорі про приєднання.

ОМСР та/або замовник послуги з приєднання МСР мають забезпечити фізичним особам-підприємцям або юридичним особам, які мають намір стати користувачами МСР та/або виробникам електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та операторів установок зберігання енергії, електроустановки яких розташовані на території земельних ділянок індустриальних парків або за їх межами, рівні (аналогічні) умови надання послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж МСР, визначення вартості плати за надані послуги тощо, що відповідають вимогам закону, залежно від типу приєднання.

До надання послуг з приєднання до електричних мереж МСР електроустановок фізичних осіб-підприємців або юридичних осіб, які мають намір стати користувачами МСР, та/або виробників електричної енергії з відновлюваних джерел енергії та операторів установок зберігання енергії, електроустановки яких розташовані на території земельних ділянок індустриальних парків або за їх межами, особливості яких не визначені цією главою, застосовуються умови, аналогічні до тих, які регулюють відносини ОСР та замовників під час надання послуг з приєднання, визначені цим розділом.

4.9.8. Замовник послуги з приєднання МСР має право надати повідомлення про завершення процедури приєднання електроустановок користувача МСР не раніше завершення процедури приєднання майбутньої МСР до електричних мереж ОСП/ОСР.».

3. У розділі IX:

1) пункти 9.1.3 та 9.1.4 глави 9.1 викласти у такій редакції:

«9.1.3. ОМСР виконує функції, має права та обов'язки:

ОСР щодо Користувачів МСР з урахуванням особливостей, визначених цим Кодексом та Правилами роздрібного ринку електричної енергії, споживача електричної енергії щодо ОСР, ОСП, електропостачальників.

9.1.4. Функції ОМСР можуть виконувати власники МСР.»;

2) пункти 9.2.1 та 9.2.2 глави 9.2 викласти у такій редакції:

«9.2.1. Електричні мережі можуть бути визначені як МСР, якщо одночасно виконуються такі умови:

1) розподіл такими мережами здійснюється для користувачів, електроустановки яких розташовані на обмеженій території об'єктів та/або земельних ділянок. До електричних мереж МСР на території індустриального парку (суміжних індустриальних парків) можуть бути приєднані електроустановки виробників електричної енергії з відновлюваних джерел

енергії та операторів установок зберігання енергії, які розташовані за межами земельних ділянок цих індустріальних парків;

2) розподіл електричної енергії такими мережами не здійснюється побутовим споживачам;

3) не здійснюється транзит електричної енергії своєю територією за межі малої системи розподілу;

4) електричні мережі МСР перебувають у власності ОМСР та розташовані на території об'єктів та/або земельних ділянок, на яких розташовані електроустановки користувачів МСР, крім ліній приєднання малої системи розподілу до мереж оператора системи розподілу або оператора системи передачі, які можуть бути розташовані за межами території таких об'єктів та/або земельних ділянок;

5) кількість користувачів МСР становить не менше двох;

6) плановий середньомісячний обсяг розподілу електричної енергії МСР становить більше 5 тис. кВт·год;

7) приєднана потужність МСР становить не менше 1000 кВт, яка набута за результатами отримання послуги з приєднання, що завершена після 27 липня 2023 року;

8) для МСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків) розподіл такими мережами здійснюється для ініціатора створення, керуючої компанії, учасників та/або інших суб'єктів індустріального парку або суміжних індустріальних парків, електроустановки яких розташовані на території таких індустріальних парків;

9) для МСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків) не здійснюється транзит електричної енергії споживачам, електроустановки яких розташовані за межами території таких індустріальних парків, та між різними точками приєднання такої електричної мережі до мереж операторів систем розподілу та/або оператора системи передачі.

9.2.2. ОМСР має забезпечити оприлюднення на власному вебсайті в окремому розділі «Надання послуг з розподілу електричної енергії МСР» інформацію, яку згідно з цим Кодексом має оприлюднити ОСР, а також додатково інформацію про:

резерв потужності, у межах якого може бути надано послугу з приєднання електроустановок користувачам;

договори про приєднання електроустановок до електричних мереж МСР, із відповідними комерційними пропозиціями визначення вартості плати за приєднання;

договори про надання послуг з розподілу електричної енергії, примірна форма яких визначена у Правилах роздрібного ринку електричної енергії, із відповідними комерційними пропозиціями визначення вартості плати за розподіл електричної енергії МСР;

договір про створення та функціонування індустріального парку (для МСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків);

адресу, за якою буде здійснюватися взаємодія сторін за принципом «єдиного вікна»;

технологічні порушення на об'єктах МСР, причини, тривалість відсутності та орієнтовний час відновлення надання послуг з розподілу електричної енергії МСР своїм користувачам;

планове виведення обладнання з роботи, яке впливає на надійність надання послуг з розподілу всім Користувачам, не пізніше ніж за 10 днів до такого планового виведення;

величини показників якості електропостачання, розміри компенсацій та порядок їх надання.»;

3) главу 9.3. викласти у такій редакції:

«9.3. Порядок набуття статусу МСР та відповідальність

9.3.1. Для провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу власник електричної мережі, що відповідає критеріям класифікації МСР, повинен отримати ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу.

9.3.2. До отримання суб'єктом господарювання ліцензії на провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії МСР між ОСР та суб'єктом господарювання, який має намір провадити діяльність з розподілу електричної енергії МСР, укладається договір про спільне використання технологічних електричних мереж як з основним споживачем, а між ОСР та майбутніми користувачами МСР укладаються договори про надання послуг з розподілу з майбутніми Користувачами малої системи розподілу у порядку, визначеному Правилами роздрібного ринку електричної енергії.

У разі завершення процедури приєднання електроустановок користувача до МСР після отримання МСР ліцензії на право провадження господарської діяльності МСР, такий користувач МСР протягом одного місяця має укласти з ОСР договір про надання послуг з розподілу електричної енергії, а ОМСР має забезпечити внесення відповідних змін до договору про спільне використання технологічних електричних мереж у порядку, визначеному Правилами роздрібного ринку електричної енергії.

На період дії ліцензії на провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу дія договорів, передбачених Правилами роздрібного ринку електричної енергії, укладених з ОМСР як з основним споживачем та із користувачами МСР як із субспоживачами, призупиняється з дня отримання МСР такої ліцензії.

9.3.3. Власники електричних мереж, які отримали ліцензію на право провадження господарської діяльності малою системою розподілу стають ОМСР.

9.3.4. У разі анулювання ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу суб'єкт господарювання – власник таких електричних мереж набуває статусу основного споживача, а також починають діяти договори, укладені з суб'єктом господарювання – власником таких електричних мереж як з основним споживачем та із користувачами МСР як із субспоживачами.»;

4) у главі 9.4:

пункт 9.4.1 доповнити новими абзацами такого змісту:

«ОМСР також зобов'язаний:

надавати послуги з розподілу електричної енергії МСР на підставі договору про розподіл електричної енергії;

надавати послуги з розподілу електричної енергії лише Користувачам, розташованим на території здійснення діяльності з розподілу електричної енергії МСР;

визначати Користувачам МСР плату за послуги з розподілу електричної енергії МСР на рівні, що не перевищує максимальну (граничну) плату за послуги з розподілу електричної енергії МСР, визначену згідно із законом;

не виставляти Користувачам МСР інших платежів, пов'язаних із наданням послуг з розподілу електричної енергії МСР, крім плати за надання послуг з розподілу електричної енергії МСР та штрафних санкцій, пов'язаних з виконанням умов договору про надання послуг з розподілу електричної енергії МСР;

провадити свою діяльність з дотриманням вимог законодавства, що регулює функціонування ринку електричної енергії та діяльність ОСР;

забезпечити належний технічний стан, організацію експлуатації електричних мереж, безпеку та надійність функціонування МСР згідно з вимогами нормативних документів.»;

у пункті 9.4.3:

у абзаці першому слово та абревіатуру «Функції ОМСР» замінити абревіатурою та словами «ОМСР здійснює свою діяльність»,

доповнити новим абзацом такого змісту:

«ОМСР індустріального парку (суміжних індустріальних парків) має право приєднувати електроустановки Користувачів на безоплатній основі з включенням до договору про приєднання інвестиційних зобов'язань

Користувача, зокрема в частині зобов'язань отримання певних обсягів розподілу електроенергії в точці приєднання.»;

пункт 9.4.5 викласти у такій редакції:

«9.4.5. Отримання суб'єктом господарювання ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу є умовою для укладення договору споживача про надання послуг з розподілу електричної енергії з ОМСР.

До отримання суб'єктом господарювання ліцензії на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії малою системою розподілу між ОСР (ОСП) та власником електричних мереж укладається договір споживача про надання послуг з розподілу (передачі) електричної енергії як із споживачем електричної енергії.».

4. У главі 11.7 розділу XI:

1) в абзаці першому пункту 11.7.1 знаки та слова «, що укладається відповідно до цього Кодексу між ним та Користувачем з урахуванням вимог розділу V цього Кодексу» замінити словами, аббревіатурою, знаками та цифрами «МСР, який є публічним договором приєднання, що укладається на підставі примірної форми договору про надання послуг з розподілу електричної енергії, визначеної у Правилах роздрібного ринку»;

2) пункт 11.7.3 викласти у такій редакції:

«11.7.3. Плата за послуги з розподілу в межах МСР визначається за домовленістю сторін – ОМСР та Користувача, але не може перевищувати рівень встановленого тарифу на послуги з розподілу електричної енергії ОСР, який є власником найбільшої (за кількістю умовних одиниць енергетичного обладнання) системи розподілу електричної енергії на території області (міст Києва та Севастополя, Автономної Республіки Крим), перелік яких розміщено на офіційному веб-сайті Регулятора, з урахуванням класу напруги на межі балансової належності між Користувачем МСР і МСР, зазначеного в договорі про надання послуг з розподілу.

ОМСР повинен оприлюднювати комерційні пропозиції визначення плати за послуги з розподілу в межах його МСР на своєму офіційному вебсайті в мережі Інтернет.».

Директор Департаменту
із регулювання відносин
у сфері енергетики

Андрій ОГНЬОВ